

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tal-21 ta' Mejju, 2008

Citazzjoni Numru. 811/2000/2

Kawza Nru: 9

Parklane Investments Limited.

-vs-

Luigi u Pauline konjugi Portelli.

Il-Qorti;

Rat l-att tac-citazzjoni pprezentat fit-28 ta' April, 2000 li permezz tieghu s-socjeta' attrici ppremettiet:

Illi b'sentenza moghtija mill-Qorti tal-Kummerc fl-24 ta' Mejju, 1973 fil-kawza fl-ismijiet "Luigi Portelli vs Av. Dr. Lino Agius u I-P.L. Joseph Busuttill nominati b'digriet tat-12 ta' Marzu, 1973 bhala kuraturi deputati biex jirraprezentaw lill-assenti Winston Carbone fil-kwalita'

tieghu ta' *Managing Director* tas-socjeta' Parkland Investments Limited" il-proprjeta' koncessa b'emfitepsi perpetwa lill-atturi ossija porzjoni diviza mit-territorju ta' Wied Rini fil-kuntrada tal-Fantin, il-Bahrija limiti tar-Rabat, tal-kejl superficiali ta' cirka tnejn u ghoxrin tomna giet dikjarata rexissa u l-atturi kkundannati jirrestitwixxu l-art in kwistjoni u dan skond kopja legali ta' l-atti gudizzjarji relattivi li kopja taghhom qed tigi hawn esebita u mmarkata bhala dokument A.

Illi l-atti gudizzjarji fuq imsemmija u s-sentenza moghtija hija nulla u bla effett fil-ligi *stante* illi kien hemm vjolazzjoni tal-forma mehtiega mil-ligi u peress illi dik il-vjolazzjoni gabet lill-atturi pregudizzju illi ma jistax jissewwa xorta ohra hlief billi s-sentenza fuq imsemmija tigi annullata.

Illi kif jirrizulta mill-atti processwali fuq imsemmija s-socjeta' Parklane Investments Limited qatt ma giet imharrka biex tidher imma tharrek, se *mai*, Winston Carbone bhala *Managing Director* ta' l-istess socjeta' li *del resto* la kien *managing director* tas-socjeta' attrici u lanqas ma kien hemm attentat sabiex jigi notifikat bl-atti gudizzjarji in kwistjoni.

Illi jirrizulta mill-atti processwali fuq imsemmija li l-kuraturi deputati nominati biex jirraprezentaw lill-assenti gew nominati biex jirraprezentaw lil Winston Carbone u mhux lis-socjeta' attrici *stante* li l-imsemmi Winston Carbone ma giex imharrek ghan-nom u fl-interess tas-socjeta' attrici.

Illi s-socjeta' attrici fl-1973 kellha zewg diretturi ohra apparti Winston Carbone u *cioe'* Inez Scicluna u Carol Calleja li kien assuma l-funzjoni ta' *Managing Director* fin-nuqqas ta' Winston Carbone li kien assenti minn Malta u dan kif jirrizulta mid-dokumenti hawn annessi B u C.

Illi kien impellenti fuq il-konvenut Luigi Portelli biex jintavola citazzjoni ghar-rexissjoni tal-koncessjoni emfitewtika perpetwa biex iharrek zewg diretturi li kienu jirraprezentaw is-socjeta' attrici u dan skond kif jirrizulta mill-Ordinanza 10 ta' l-1962 u *cioe'* Artiklu 121 (2).

Li dawn iz-zewg diretturi fuq imsemmija fl-1973 kienu prezenti f'Malta.

Illi l-kuraturi deputati ma nformawx b'din ic-citazzjoni lil Winston Carbone u wisq inqas lis-socjeta' attrici fl-ufficcju registrat tas-socjeta' u d-diretturi l-oħra li kienu prezenti Malta u dan minghajr pregudizzju tal-fatt li huma ma gewx appuntati biex jirraprezentaw l-interessi tas-socjeta' attrici *ai termini* tal-ligi.

Illi dan in-nuqqas gab pregudizzju serju lis-socjeta' attrici li saret taf b'din is-sentenza fuq imsemmija f'dan l-aħhar zmien u dan minkejja li dik is-sentenza nghatat sebgha u ghoxrin sena ilu u l-konvenuti naqsu li jirregistrawha fir-Registru Pubbliku a konnoxxenza tas-socjeta' attrici u ta' terzi.

Illi s-socjeta' attrici ipotekat versu terzi din l-art u dahlet f'negozji ma' terzi ghat-trasferiment ta' l-istess art u dan qabel ma kienet konxja ta' din is-sentenza fuq imsemmija.

Illi jinhtieg illi l-proceduri ntavolati bl-att gudizzjarju fuq imsemmi u *cioe'* bl-atti processwali tas-sentenza ta' l-24 ta' Mejju, 1973 fil-kawza citazzjoni numru 210/73 fl-ismijiet "Luigi Portelli vs Av. Dr. Lino Agius et noe" jigu dikjarati nulli u bla effett fil-ligi u ma jiformawx stat in konfront tas-socjeta' attrici.

Ghalhekk prevja kwalsiasi dikjarazzjoni necessarja u opportuna u ghar-ragunijiet premissi titlob lil din l-Onorabli Qorti ghaliex m'ghandhiex:

1. Tiddikjara u tiddeciedi li l-atti gudizzjarji konsistenti fic-citazzjoni numru 210/73 fil-kawza fl-ismijiet "Luigi Portelli vs Av. Dr. Lino Agius et noe" jigu dikjarati nulli u bla effett fil-ligi u ma jiformawx stat in konfront tas-socjeta' attrici.

2. Illi konsegwentement tiddikjara u tiddeciedi l-proprjeta' koncessa in emfitewsi perpetwa b'att tas-16 ta' Lulju, 1969 fl-atti tan-Nutar Dr. George Bonello Dupuis konsistenti f'porzjoni diviza mit-territorju ta' Wied Rini fil-kuntrada Tal-Fantin, Bahrija limiti tar-Rabat, tal-kejl

Kopja Informali ta' Sentenza

superficjali ta' 22 tomna, konfinanti mit-Tramuntana ma' raba' ta' Mikelina Camilleri, mil-Lvant ma' raba' ta' Ganni Gauci u mill-Punent ma' art tal-werrieta ta' Carmelo Cassar Torreggiani hija u ghada proprjeta' ta' Parklane Investments Limited.

Bl-ispejjez u bl-ingunzjoni tal-konvenuti ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjeta' attrici mahlufa minn Joseph Borg fit-28 t' April, 2000 u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti pprezentata fit-30 ta' Gunju, 2000 li permezz taghha eccepew:

Illi t-talba principali attrici hi rritwalment proposta u l-azzjoni hi nulla *stante* li s-socjeta' attrici ma adoperatx irrimedju lilha reservat mill-ligi biex titwaqqa' sentenza li ghaddiet f'gudikat.

F'kull kaz, it-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda, bl-ispejjez.

Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuti mahlufa minn Luigi Portelli u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti processwali u l-verbal tas-seduta ta' l-10 ta' Novembru, 2003 li permezz tieghu l-kawza thalliet ghas-sentenza fuq l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta.

Rat is-sentenza ta' din il-Qorti moghtija fit-23 ta' Jannar, 2004 li permezz taghha laqghet l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti u lliberathom mill-osservanza tal-gudizzju.

Rat is-sentenza moghtija mill-Qorti ta' l-Appell fl-1 ta' Dicembru, 2006 illi permezz taghha laqghet l-appell *in parte* u rrifformat is-sentenza msemmija bili kkonfermatha in kwantu ddikjarat li t-talba tas-socjeta' attrici biex tigi dikjarat li l-atti gudizzarji konsistenti fic-citazzjoni numru 210/73 fil-kawza fl-ismijiet Luigi Portelli vs Dr Lino Agius et noe huma nulli u bla effetti fil-ligi m'hijiex proponibbli u

lilberat lill-konvenuti mill-osservanza tal-gudizzju in kwantu ghal dik l-istess talba pero' rrevokatha in kwantu ddikjarat li t-talba tas-socjeta' attrici biex jigi ddikjarat li l-atti msemija ma jiffurmawx stat fil-konfront taghha u ghalhekk iddecidiet li l-kawza kienet proponibbli u tista' tigi mistharrga u ghalhekk irrinvjat l-atti lil din il-Qorti biex titratta u tiddeciedi l-kawza limitatament fil-kuntest ta' din it-talba attrici.

Ikkunsidrat;

Illi l-fatti li taw lok ghal din il-kawza ma hemmx kontestazzjoni fuqhom. Il-konvenut ottjena sentenza kontra s-socjeta' attrici fl-24 ta' Mejju, 1973 fil-kawza fl-ismijiet Luigi Portelli vs Dr Lino Agius nomine li permezz taghha gie dikjarat li l-art in kwistjoni li l-konvenuti fil-kawza kienu akkwistaw minghand l-attur in enfitewsi kellha tigi ritornata lill-istess attur *stante* nuqqas ta' hlas tal-*canone*. Wara dan iz-zmien l-atturi f'din il-kawza talbu dikjarazzjoni ta' nullita' tal-istess sentenza u li dik is-sentenza ma taghmilx stat fil-konfront taghha. L-ewwel talba giet michuda definittament anke mill-Qorti tal-Appell li pero' baghtet l-atti lura lil din il-Qorti biex tistharreg it-tieni talba.

Kif il-Qorti *gia'* qalet fis-sentenza taghha fuq imsemija "*Il-ligi tal-procedura taghna tipprovdi ghall-procedura tar-ritrattazzjoni f'kazijiet specifici fejn ghal xi raguni s-sentenza in kwistjoni jkollha xi difett li kien ikollu effett fuq l-esitu tas-sentenza kieku ma ezistix, jew li ppregudika serjament id-dritt tal-parti li titlob ir-ritrattazzjoni ghal smigh gust. Skond l-artiklu in kwistjoni ossija l-Artiklu 818(2) tal-Kapitlu 12, f'kull kaz ma tistax tintalab ritrattazzjoni wara hames snin li l-kawza tkun ghaddiet in gudikat. L-Artiklu 819 imbaghad jghid li dan il-perjodu huwa perentorju.*

L-iskop ta' dan hu evidenti u cioe' li l-legislatur hass li ma jistax ikun hemm stat ta' ncertezza ndefinita fejn jidhlu kwistjonijiet ta' drittijiet akkwisiti wara process gudizzjarju.

Kopja Informali ta' Sentenza

L-atturi dan fehmuh u in fatti ma stitwewx citazzjoni a bazi ta' l-artikli rigwardanti r-ritrattazzjoni izda qed jitolbu dikjarazzjoni ta' nullita' tas-sentenza in kwistjoni u li din is-sentenza ma tifformax stat fil-konfront taghhom.

Ghal kull buon fini l-Qorti taghmel referenza ghad-diversi sentenzi citati mill-konvenut fin-nota ta' osservazzjonijiet tieghu specjalment ghall-iktar wahda recenti Bugeja vs Azzopardi deciza mill-Qorti ta' l-Appell fid-19 ta' Gunju, 2001 li ticcita sentenzi ohra. Fost affarijet ohra per ezempju il-Qorti qalet:

'L-ebda disposizzjoni fil-ligi taghna ma taghti lok li titressaq citazzjoni sabiex sentenza li tkun ghaddiet in gudikat tigi dikjarata nulla u bla effett u l-Qorti tieqaf hemm. Ghalhekk din il-Qorti m'hijjex ser tisma' l-provi dwar x'kienet il-procedura segwita f'kawza li ghaddiet in gudikat u li fiha ma giex utilzzat ir-rimedju provdut mil-ligi sabiex tali sentenza tigi attakkata.'

Fil-kawza Gerada vs Caruana imsemmija mill-istess sentenza u li giet deciza fl-1973 intqal;

'L-effikacja guridika u socjali tal-gudikat tirrikjedi li l-amministrazzjoni tal-gustizzja da parti tal-Qorti tal-pajjiz ma tigix imfixkla u ntralcjata billi fi kwalunkwe zmien u bla ebda limiti l-parti li tiflew kawza terga tqajjem kwistjonijiet rigward taghha u terga tiftahha.'

Kif jidher car mis-sentenza tal-Qorti ta' l-Appell din il-Qorti kull ma ghandha taghmel huwa li tezamina l-okkju tal-kawza deciza fl-1973 u tiddeciedi jekk is-socjeta' attrici kinitx parti fih jew le. Dak li qed tghid din il-Qorti huwa biss li jekk persuna tallega li hi ma kinitx parti f'kawza izda b'rizultat ta' dik il-kawza ttiehdet proprjeta' taghha, dik il-persuna ghandha jkollha r-rimedju biex titlob dikjarazzjoni li hija ma kinitx parti f'dik il-kawza, li allura dik il-kawza ma taghmilx stat fil-konfront taghha u l-proprjeta' taghha baqghet taghha."

Il-Qorti ta' l-Appell ghamlitha wkoll cara li ebda Qorti ma tista' issa tidhol fil-kwistjoni tan-notifika tac-citazzjoni f'dik

il-kawza *ormai* deciza fl-1973 izda biss tiddeciedi jekk fl-okkju ta' dik il-kawza s-socjeta' attrici kinitx parti. Ghalhekk il-Qorti ma hijiex (u ma tistax) ser tissindika jekk l-attur f'dik il-kawza harrikkx sew lill-kuraturi biex jirrapprezentaw lil Winston Carbone fil-kwalita' tieghu premessa meta kien hemm persuni ohra li kienu prezenti f'Malta u li kellhom ukoll rapprezentanza guridika tas-socjeta' konvenuta dakinhar u attrici llum. Dan ghaliex huwa car li din kienet tkun kawzali proponibbli f'kawza ta' ritrattazzjoni izda huwa issa car li din il-kawza ma tistax tigi proposta ghar-ragunijiet *gia'* moghtija minn din il-Qorti u kkonfermati mill-Qorti ta' l-Appell. Il-Qorti fi kliem iehor trid tara biss jekk meta Carbone tharrek *fil-kwalita' tieghu ta' Managing Director tas-socjeta' Parklane Investments Limited* din is-socjeta kinitx allura parti fil-kawza.

Din il-Qorti ma ghandha ebda dubju li dan kien il-kaz. Huwa veru li kien ikun ahjar li kieku ma' dawn il-kliem zdienu l-kliem *in rapprezentanza ta' l-istess socjeta'* kif solitament isir, izda ghall-Qorti huwa car illi meta xi hadd jitharrek bhala direttur (f'dan il-kaz bhala direttur manigerjali u allura f'kariga iktar esekuttiva) tkun qed titharrek is-socjeta' msemija fl-okkju u mhux hu personalment. Meta persuna titharrek personalment naturalment ma hemmx ghalfejn wiehed joqghod jghid dan fl-okkju ta' l-att promotur, izda jekk it-tahrika tohrog lil xi hadd fi kwalita' partikolari huwa jkun qed jitharrek appuntu f'dik il-kwalita'. Issa wahda mill-kwalitajiet essenzjali ta' direttur hija appuntu li wiehed jirrappresenta lil dik l-entita' u allura t-tahrika tkun qed tohrog lil dik l-entita'. Dan anzi kien necessarju qabel saru l-emendi ta' l-1995 li ghamluha possibbli li tigi citata s-socjeta' f'isimha minghajr in-necessita' li jissemma dak il-persuna li jirrapprezentaha skond l-istatut taghha. Ghalhekk fiz-zmien in kwistjoni l-atturi kellhom bilfors jindikaw lid-direttur jew diretturi li jirrapprezentaw dik is-socjeta'. Kollox ma' kollox ghalhekk il-Qorti thoss li minn ezami ta' l-okkju tal-kawza s-socjeta' attrici odjerna kienet indikata bhala konvenuta u ghalhekk kienet parti mill-kawza.

Ghal dawn il-motivi ghalhekk il-Qorti tilqa' l-eccezzjonijiet rimanenti tal-konvenuti u tichad it-

Kopja Informali ta' Sentenza

talbiet attrici. L-ispejjez hlief dawk *gia'* decizi mill-Qorti ta' l-Appell huma a kariku tas-socjeta' attrici.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----